

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam.

143 szám.

Előfizetési ár havonta: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Szombat, november 16.

Nem akarunk háborút.

Írta: Dr. Kalmár Antal.

Bécs háborút akar, Berchtold gróf háborút akar, a katonai párt háborút akar, az osztrák háborút akar, — minthogy pedig a Tisza—Lukács-kormányzatnak muszáj ezeknek a szerkeztetnie, mert különben a pokolba kergetnék: ennél fogva a Tisza—Lukács kormány is háborút akar. És nézzétek meg a Tisza—Lukács-kormányzat felhivatalos sajtóját, hogy hogy ütök már ezek a dobot a háboru mellett!

És miért akarják ezek a háborút? Két dologért. Az egyik az, hogy Szerbia az adriai tenger partján ne foglalhassa el magának Durazzót — a másik pedig az, hogy Románia Bulgáriától megkapja a bolgár-Dobrudzsát.

Most azonban nem káromkodunk, nem nevezzük a Lukács-kormány külpolitikáját örültségnek, hanem higgadtan mérlegeljük, hogy ha már Törökország végzeté beteljesedett s európai birtokai felosztás alá kerülnek: hol van abban Magyarországra nézve sérelem, ha Szerbia az Adriánál három napsznyi tengerparthoz jut? Akár területileg, akár gazdaságilag hol van ebben akkora magyar sérelem, hogy ezért a mi fiainkat odavigyük a Balkán vágyóhidra, esetleg a muszka mészárszékre? Nem a gyávaóság mondatja ezt velünk, de a szívünkre téve a kezünket, igazán még csillagvizsgálóval sem fedezhetünk fel okot e háboru abban, ha Szerbia kimegy az Adriára.

Értsük meg jól: itt mindig magyar és nem osztrák érdekről beszélünk. Mert valóban Ausztriának gazdaságilag érdeke lehet az, hogy Szerbia tengerparthoz ne juthasson és különösen, hogy ne kapja meg Durazzót. Durazzónak a kikötői ke-

reskedelmi forgalma évenként tiz milliót tesz ki és ennek felét az osztrákok bonyolítják le. Mi magyarok ott egy fillérig nem vagyunk érdekelve. Valószínű, hogy ha Szerbia elfoglalná Durazzót: ott hamarosan megszűnnék az osztrák kereskedelmi forgalom, — emde ez ok-e arra nézve, hogy mi magyarok osztrák gazdasági érdekekért vérezünk és esetleg egy világháboruba keveredjünk?

Azt is elhisszük, hogy Ausztria bővli iparának a Balkánon vannak gazdasági érdekei, amit háboruval meg lehetne védeni: emde van-e nekünk? Ausztria és a közösügyes magyar kormányok, valamint a mai osztrákparlament egy gazdasági rendszerrel Magyarországot nem engedik nagyiparhoz jutni, kizsákmányolt koldus ország vagyunk, nekünk egy fillér kivitelünk nincs a Balkánra, — nem is lehet, mert magunk is másfél milliárd ipari behozatalra szorulunk, — és most mégis mi menjünk háboruba az osztrák ipar kedvéért, háboruba a mi gazdasági és nemzeti életünk megnomoritóiért?

Soha! Kapja csak meg Szerbia — az osztrák kardcsörtetés ellenére — az adriai kikötőt, legalább a szerb mezőgazdasági nyers termények nem fognak özönlenni a magyar mezőgazdaság nyakába és nem fognak özönlenni ellenünk Ausztriába, ami elsődrendű osztrák érdek volna. Ausztria Szerbiát gazdaságilag aképpen akarja megfojtani, hogy be legyen zárva, levegője ne legyen s rá legyen utalva Ausztria lim-lom iparára. Dea magyarnak az egész osztrák ipar védelme nem ér fel egy kecskeméti baka csontjáig. Hogy én

az én nyugzó mért háboruba menjek? Soha és lámpavasra azt a kormányt aki háboruba viszi a magyar népet — bitang osztrák érdekekért!

A koldus Szerbia

Kiabáló számok.

Szerbia területiális kiterjeszkedése északi Albániára, Szerbiára olyan területet jelent, amely nem sokkal kisebb, mint maga a királyság. A szerb idevágó követelések akkor fedik kulturális megindokoltágukat, ha ez a vidék a török elhangoltság helyébe nyugateurópai kulturát kapna. De sohase kereste senki a választ arra a kérdésre, tud-e Szerbia megfelelni azoknak az igényeknek, amelyeknek teljesítéséért Törökországszemrehányás éri és amelyekre nézve Európának teljesen jogában áll, hogy a győzőktől teljes normális és anyagi garanciát követeljen, mielőtt a külszöbön álló változtatásokhoz hivatalosan beleegyezését adná. A török hadsereg megsemmisített győngesége a körülményekhez képest könnyen tette lehetővé a szerbektől igényelt terület fegyverrel való megszerzését, de az a (török) gyengesége, amely a győzelmet relatíve oly könnyűvé tette, oly óriási feladat elé állítja a győzőket, amely feladatnak megőrdása még egy nagyhatalom erejét és eszközeit is erősen igénybe venné.

Hasonlítsuk csak össze azokat a nehézségeket, amelyeket a jelentősen nagyobb és gazdagabb monarchiáknak kellett Bosznia és Hercegovina kulturális bekapcsolásánál legyőznie Szerbiának ma három millió lakosa van és budgetje körülbelül Bécs város budgetjének keretében mozog. Államadósága körülbelül hétszáz millió korona és ennek az adósságnak kamata a rendes katonai budget-vel együtt a felét teszi az egész állami bevételeknek.

A háboru természetesen még jobban megterhelte Szerbia pénzügyeit. Más körülmények között fel lehetne tennünk, hogy az az anyagi áldozat, amelyet Szerbiának meg kellene hoznia, megtérül abból a hadi kárpótásból, melyet a 'győzőtől' kapna — De Szerbia nemcsak hogy nem várhat semmi hadikárpótást, sőt ellenkezőleg, át kell vennie egy jelentős részt az igen nagy török államadósságnak!

Az egész török államadósság vagy négy és félmilliárd korona.

A törlesztésre eddig bizonyos adókat és letéteket tartottak fén, míg független adósság legnagyobb része a megmaradt adók, vámok s b elzálogosításából tevődött.

Ennek a teljes biztosítására bizonyos rész az európai Törökországra esett és ezt azoknak az államoknak, akik most a török birodalmat most fölosztani akarják, bizonyos kvóta szerinti magukra kell vállalniok Szerbia mindenesetre megkísérelheti és ennek a kvótának fölosztásánál hivatkozhatik az általa igényelt területek általános csekély jövedelmére és arra a kicsi részre, amelyet ezek a területek a török államadósságból eddig törlesztettek.

De erre az argumentumra süket-séggel felelhetnek az európai hitelezők. Mert kétségtelen, hogy az előbb gazdag és adóképes területeknek (pl. Szaloniki) elvevése súlyos károkat jelent és ezeket a károkat a győzőknek kell vállalniok.

Még pedig nem a jelenlegi karc szerint, hanem az új kereskedelmi politikai viszonyok értelmében, Szerbia szövetségesei nagyon megkárosodának, ha Szerbiának sikerülne, hogy magát a pénzügyi kötelezettségek alól kivonja és a legnagyobb terheket Bulgária és Görögország vállalja gördítse.

Már a szerb határnak az ugynevezett Ószerbiára való kitolása is másfél millióval nagyobb szerb államadósságot jelent és az ujonnan szerzett területek nem jelentenek többet, mint ennek az új adósságnak a kamatait.

Mindenesetre Szerbia idegen tőkét is belevonhatna. De a tulajdonképpeni kulturmunka, mint közoktatás, jogrend, igazságszolgáltatás, közbiztonság, közlekedésbiztonság és az egész politikai berendezkedés Szerbiának saját zsebéből vett pénzéből kerülné és

Az őszi idény beálltával ajánljuk Szabó Miklós

férfi-, nő- és gyermekruha nagyruházat Debreczen Piac-utca 19. (az Alföldi tak. szemben), hol az összes őszi férfi- és nőruhák, föltöltök, raglánok, télikabátok stb. stb. a legfinomabb és legjobb minőségben a legolcsóbb szabott árak mellett szerezhetők be. Telefon 10-64.

Magas, világos pinczehelyiség (souterrain) műhelynek vagy raktárnak Darabos-u. 7. azonnal kiadó.

legfőbb az új adósságok kamatait fedezhetné az új jövedelmekből.

Hogy milyen kulturális eredményeket lehetne itten várni, azt már szinte matematikai pontossággal kiszámíthatjuk.

Egy magasabb kultúra áldása helyett a szerzett földek lakossága elviselhetetlen adóprés alatt nyögne.

Európára elvégre közömbös lehet, az áldás milyen fokát érik e a szerbektől az egynemzetiségű macedónok. De Európának a kötelessége, hogy megvédjen egy népet a szerb urajától, amely nép — mint az albánok — lakik egyenesen ellenségként állnak a szerbekkel szemben és amelyre népre Szerbia urajma nemcsak semmi kulturális haladást nem jelentene, de jelentené a politikai hatalmát minden lelkiismeret nélkül kihasználó idegen uralomnak a torturáját.

A boldog vidék.

Egy esztendő óta húzódó becsületsértési pör tárgyalása egy kis ablakot nyit nekünk arra, hogy betekintsünk a vidéki magyar intelligencia életmódjába. A kis faluk társadalmába, ahol egy néhány intelligens ember, lelkész, tanító, orvos, ügyvéd, szolgabíró, járásbíró él együtt egy nagy kietelen, végtelen sártenger és per-óceán közepén, órajárásnírra elzárva minden kulturától. Nagyvárosi ember, akinek annyi barátja, annyi ismerőse van, hogy bátran vologathat közte, csak azokkal érintkezik, akik rokonszenvesek neki, el sem igen tudja képzelni ezt az állapotot, mely minden intelligens ember számára bátran föléli azzal, mint ha valahol a gyarmatokon élne felvad, kulturálatlan életet.

Az ember azt hinné, hogy ezek az urak és ezek az urak családok a közös elhagyatottságban legalább igyekeznek egymásnak annyira megkönnyíteni a helyzet elviselését, a mennyire lehetséges. Jó akarat, szeretetteljes és tapintatos érdeklődés sokat tehetne ezen a téren, minden egyesnek, minden egyes intelligens családnak külön-külön megszereznie a társas érintkezés minden örömét.

E helyett azonban mi történik azokban a kis vidéki falvakban, amelyeknek rendszerint nincsen is vonatjuk, csak országutjuk és amelyek mellett, még ha van is vasútjuk, úgy megy el a gyorsvonat, hogy csak hűtlyent egyet! A legpiszkosabb kis léseknek is nem lehet olyan kevés nadrágos és intelligens lakosa, hogy azok ne oszoljanak pártokra és klikkekre. A háborúság rendszerint azon szokott kitörni, hogy ki az első ember a faluban? A járásbíró-e vagy pedig a főszolgabíró? Van külön pártja a járásbírónak és van külön pártja a főszolgabírónak. A pártok természetesen annyi gyűlölködéssel vannak, hogy az emberek igen sok helyen nem is szólnak egymáshoz és a kis falu poros országútján úgy mennek el egymás mellett, mint ha a pesti, vagy más világvárosi aszfalton találkoznának közönyös, vad idegenek.

Ami ha a pártok között nincs ilyen éles szakadás, az talán még sokkal rosszabb, mert akkor a nyílt gorbászok és nyílt támadások helyett

következnek az alattomos aknamunkák. A főszolgabírók meglátogatják ugyan a járásbírókat, de abban nincsen köszönet, mert a látogatás egész ideje alatt burkolt párbaj folyik a háziak és a jövevények között, a szintén jelenlevő meghívottak élénk asszisztenciája mellett. A szolgabírók természetesen a főszolgabíró mellett vannak, a járásbíró kollégák a vezető járásbíró mellett. A családok szintén a megfelelő rendben és pártállásban csoportosulnak. A szolgabíró hangosan nevet a főszolgabíró vaskos élének, amikor az a járásbíró gyöngéit «stichirozza» és viszont; az aljárásbíró, vagy a járásbíró: jegyző felesége inom mosolylyal, vagy egy másik maliciával toldja meg a járásbíró maliciáit, amikor a magában pukkadozó főszolgabírónak kell kivenni a máját.

Ez az ugynevezett társas élet, az ugynevezett kedélyes összejövetel a vidéken. Ezt a társas életet, ezt a kedélyes összejövetelt úgy kell elképzelni, hogy embereket összeengednek apró gombostűkkel, hogy szurkáják egymást halátra.

A hajálrabezés ritkán sikerül, a sebek nem veszedelmesek, de nem egyszer fájdalmasak, a legtöbbször elégségesek arra, hogy az emberek kölcsönösen megkeresítsék egymásnak az életet és meggyűlöljék a társast és kedélyes mulatság örömeit.

Azután a nyílt tüsurások helyett a mérgezett nyílak — a sunyi pletykások, a kölcsönös «visszamondatak», hirhordások, a bujkáló rágalmazások, amiket az ugyanegy párton levők szoktak nagy titokban és halk suttogással egymásnak egymás gyönyörűségére tovább adni. Nincsen az a képtelen mese, ami ilyenkor hiteltre ne találna, hiszen az a rejtejtítka a multnak, a jelennek, ami nekijön terjékre.

Abban a pörben, amelyikről itt szó van, a főszolgabíró azt vetette oda a járásbírónak, aki táblabírói címmel fölruházva, mint az egyetlen olyan ember, akinek hivatalos címzésben is kijár a «nagyságos» cím, elvitathatatlanul, megszerezte a falu társadalmában az elsőséget:

— Söpörjön az ur a járásbíróhoz, eljött, van az urnak elég söpörny valója, ha én söprök, akkor baj lesz!

Akkor, amikor ezt mondotta, a főszolgabíró, nem volt még tisztában azzal, hogy mit akar a járásbíró eljöttis söpörni? Csak akkor, amikor a járásbíró bepörölte becsületsértését — akkor kezdte gyűjteni az adatokat a járásbíró ellen, és ez jellemző a vidéki viszonyokra, a kutatás nem kevesebb, mint tizenhét olyan esetet eredményezett, amelyeknek akármelyike egymagában véve is alkalmas lett volna arra, hogy, amint a törvény szavai mondják, panaszt «közmegevetésnek tegyék ki», vagy pedig «ellene a fegyelmi eljárás megindítására okot szolgáltatassanak». Ezt a tizenhét vádpontot adta szájról-szájra a járásbíró ellen a fatu és — ez is jellemző ezekre a viszonyokra — erről a tizenhét vádponttól kénytelen volt a bíróság megállapítani azt — hogy mind szemenszedett vajótlanságok.

Igy fest a csendélet azon a vidéken, amelyikről olyan csábítóan énekelte meg Horácius: «Beatus ille qui procul negotiis...»

Makulatura papiros olcsón kapható a kiadó hivatalban.

Justh Gyula egészsége javul.

Budapesti jelentik: Brixenből érkezett hírek szerint Justh Gyulának, a függetlenségi és 48-as párt elnökének állapotában napról-napra örvendesebb javulás mutatkozik, úgy hogy mindössze még csak két hétig van kontemplálva a kura folytatása Brixenben és azután Justh Gyula — amint remélni lehet — teljesen teljesen felépülve és egészen visszanyert egészséggel érkezik vissza Budapestre.

A pártvezér betegségének mindazon tünetjei, amelyek korábbi időben aggodalomra adtak okot, teljesen eltűntek, régi ereje és jó közérzése visszatért, kedélyhangulata igen jó és teljes felépülése úgy szólván csak napok kérdése. Justh Gyula rendkívül melegen érdeklődik a bel- és külpolitikában történő események iránt, amelyekről nemcsak a hírlapokból, de a pártvezérnek küldött külön jelentésekből is állandóan tájékozva van.

Justh Gyula november hó végén érkezik vissza Budapestre állandó tartózkodásra és ismét törhetetlen energiával kiveszi részét a most folyó nagy küzdelemből.

Éjjeli támadás Drinápolynál.

Nahil bey órnagy elbeszélése

Nahil bey órnagy, aki a legutóbbi kitörésnél fogságba került, és egy gránátszilánk a mellén megis sebesítette, így meséli el az éjjeli támadás történetét és elfogatását:

A Koragjustobja erődítésből való legutóbbi kitörésnél — mikor a bolgár tüzérseget támadtuk meg, a tartalék parancsnoka voltam. A bolgár tüzérseget nehéz Krupp ütegeknek tüzelése az utóbbi napokban elviselhetetlen lett Drinápolyban. Szakadatlanul hullottak s amint a nehéz lövegek lecsaptak mellettünk, s körülöttünk, — a föld méternyi vastagságban úgy tel volt turva, mintha valami óriási ekével szántották volna fel.

A tüzérsegtünk azonban képtelen volt az ellenséges ütegeket elnémitani s így jóformán teljesen tehetetlenül álltunk velk szemben. Végül is éjjeli támadásra határoztuk el magunkat.

Déután Marasnál egy tüntetésből kezdtük meg a dolgot, mely heves küzdelem között alkonyatig tartott. Ezalatt tizenhét kovagjusi zászlóaljot készítettünk el az éjszakai támadásra.

Rideg és barátságosan volt az éjszaka s a vihar tombolva zugott fe-

lettünk.

Szürke és esős volt nappal is; legénységünk már délután is sárban és vízben hevert az árkokban, várva a parancsot az előrenyomulásra. Már kétszer kaptunk parancsot az indulásra, s mindkétszer visszarendeltek bennünket. Különösen nehéz helyzet volt ez a tiszteknek, mert a két nap óta kint heverő és türelmetlen legénységnek, akik ez idő alatt forró vízbe áztattott kétszűrűnél egyebet sem ttek, — meg kellett magyarázni — hogy mi oka van ennek a rettetenes várakozásnak.

Mikor aztán harmadszor is megjött a parancs, a legénység fáradt és kimerült volt, s egész csapatokat láttam, amelyek a tisztek parancsszávara nem is hederítettek, és fekvé maradtak. Csak két tábort imémnek sikerült aztán a hangulatot jobbra vezetni.

Esta 9 órakor újra megmozdulunk tozthatni.

Majatt a jobbszárnyon folyton működtek a reflektorok s az egész területet megvilágították fehér fényükkel — azalatt mi a sűrű sötétségben alatt előre nyomultunk. Körülbeül egy óra múlva rábukkantunk a bolgár előőrsekre. Előbb csak egyes lövések értek — aztán azonban hirtelen — mintha csak a lövések valami aknát robbantottak volna fel, irtózatosszerűen szólaltak meg a bogár ütegek, s mindjárt az első lövések közöttünk csaptak le. Az éjszakai harc borzalmas volt.

Mivel az ellenség erejéről és helyzetéről teljesen tájékozatlanok voltunk — e lehetetlen árkos-bokros területen — egész zászlóaljaink szakadtak el tőlünk. A tartalékunk előre került s anélkül hogy tudták volna, hogy merre van az ellenség, parancsot kaptak az előnyomulásra, a sötétségben meglehetősen tűzvillanások szakítottunk meg itt-ott. Nem tudtuk, hogy az ellenségre lövöldözünk-e, vagy a miénk. Két óráig tartott az ellenséges ütegek tüze, vad menekülésben száguldoztunk visszafelé, mikor egyszerre jobbról és balról tőlünk felharsant a bolgár gyalogság hurrázása. Borzalmas percek következtek. Olyan volt ez a néhány pillanat, mintha tulvilági szellemek táncoltak volna ránk. Szűk ösvényen bolyongtunk felfelé, mikor gránátok pattantak szét felettünk.

Vajami meletet éreztem a mellem — még néhány lépést tettem — s aztán elvesztettem az eszméletemet. Bolgár fogságban ébredtem fel. Tekintettel voltak tisztánomra.

Az órnagy különben nagyon tartózkodóan beszél Drinápoly helyzetéről s meglepetéssel hallgatta, mikor a háboru valódi állásáról tájékoztatták.

— Drinápolyban másképpen értesítettek bennünket. A tiszteknek azt mondták, hogy Mukhtar pasa diadalmasan nyomul előre Kirkkilissze felé s nem sokára erősítést fogunk kapni. Hogy ezek a katasztrófák miképpen miképpen érték bennünket, nem tudom. Allah elhagyott bennünket. Az ég büntetése vétkeinkért.

Magyar ember volt-é Pasics?

A balkán háború különösen Pasics szerb miniszterelnök nevét tette híressé Európában. Pasicsról egy szabadkai lap most azt írja, hogy szülei magyarok voltak, a nagyapja még Bácskában lakott, az apja pedig Zimonyba költözött. Itt született a mostani szerb diplomata. Pasics apját Paskusz Efráimnak hívták, az anyja pedig Kronstein Fanny volt. A kis Pasics Zimonyból mint nagyon fiatal gyermek került át Belgrádba s ott — mint a következmények igazolják — fényes karriert csinált.

Az érdekes hírre vonatkozólag egy budapesti újság kérdést intézett a zimonyi anyakönyvi hivatalhoz, a hol ezt a felvilágosítást adták:

— A szabadkai lap híréből egy szó nem igaz. Szerbiának volt egy zimonyi születésű minisztere, de ez nem Pasics, hanem Bukasin Petrovics pénzügyminiszter volt, aki Milán király uralkodása alatt viselte a pénzügyi tárcát. Bukasin apja egy Herzl nevű zimonyi zsidó kereskedő volt, aki a háttérben az elemi iskolába is Belgrádba küldte.

Csaltam, loptam de nem mérgeztem.

A szép asszony titka.

Csabáról jelentik: Özvegy Bartos Jánosné, a csabai Fiume-kávéház volt bérlojének felesége Palánkán tegnapelőtt ökolakasztotta magát és meghalt. A fiatal, szép és gazdag asszony öngyilkossága Csabán általános részvétet keltett. Férje halála után még fél évig maga vezette az üzletet, de a szép és gazdag asszonyról rossz nyelvek sokat beszéltek.

E hírek az asszonyhoz is eljutottak, ezért eladta a kővéházat és édesanyjához Palánkára költözött, ahol elkövette az öngyilkosságot. Tetének oka állítólag reménytelen szerelem. Levelet hagyott hátra, amelyben azt írja:

— Csaltam, loptam, zsaroltam, rossz lélek vagyok, de nem mérgeztem!

Ugy látszik, azzal is gyanúsították, hogy férjét az asszony mérgezte meg. Férje szívbajban Buziásfürdőn halt meg. Bartosné az öngyilkosság napján Csabáról levelet kapott, és úgy látszik, ez érlelte meg sötét tervét. A levél Budapestre volt keltezőve Pista aláírással és az van benne, hogy az ezüstneműből a monogrammmal ellátott csabai palánkai csendőrség megkereste a csabai csendőrséget, nyomozza ki, milyen uton jutott Bartosné 200.000 korona vagyonához.

Gyilkol

megint a pálinka.

Nagybecskerekéről jelentik: Mikus János és Csepela Márton nagybecskereki cukorgyári munkások a városba indultak bevásárolni. Azonban mielőtt vásároltak volna, betértek egy korcsmába, ahol pálinkát hozattak.

A pálinkázás vége az lett, hogy megittak ketten egy liter pálinkát s ráadásul még megittak egyenkint egy és fél deci rumot. Többre azután nem emlékeztek a szerencsétlen emberek. Tegnap reggel azután a Tökölly-utca sarkán járókélők egy embert láttak a sárban arccal fekvődni. Mikus János cukorgyári munkás volt.

Az orvosok konstatálták, hogy a nagymennyiségben ivott pálinka ölte meg a szerencsétlen embert. Másik társa Csepela Márton, akivel együtt buktak le a sárba, nagynehezen föltápáskodott és haza akart vándorogni. Az utat azonban eltévesztette és a cukorgyár helyett a vasúti híd felé bandukolt, ahol aztán összeesett s szintén halottnak vélték, kiment érte a rendőrség a vasúti híd alá, de mire odaértek, már hült helye volt. Időközben kijózanodott és a lakására ment átöltözködni.

SZINHÁZ.

1912. november 15-én, pénteken, B) bérletben:

OSTROM.

Színmű 3 felvonásban.

Személyek:

Alexander Merital — Zilahy Gyula
Gyermekei:
Dániel — Bérczy Ernő.
Julien — Szászhalmy György.
Georgette — Vajda Ilonka.
Rouset Renée — Halassy Mariska.
Antonin Frépa — Kassay Károly.
Garancier — L. Farkas Pál.
Inas — László Ferencz.

Helyi műsor:

Csütörtökön: Ostrom, színmű. A) bérlet. Ujdonosság.

Pénteken: Ostrom, színmű. B) bérlet. Szombaton: Ostrom, C) bérlet.

Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal Argyil és Tündér Ilona.

Vasárnap este kisbérletben: Tengerész Kató operett.

OSTROM.

(Bernstein-premier a debreczeni színházban.)

Meleg, színes, a közönség érdeklődésének tüzeiben izzó, forró estje volt a tegnapi Bernstein-premier a debreczeni színházban. Mielőtt az «Ostrom»-ról egy pár szót szólnánk, elementáris erővel tör ki belőlünk az öröm és meglepődés: valóban rég nem volt olyan szép estje egy

debreczeni színházban, mint a tegnapi. Az okát nem nehéz megállapítani, hiszen Zilahy Gyula játszotta el előtünk az «Ostrom»-ot. Igen, kérem: Zilahy Gyula — és a debreczeni publikum a sok ostoba lepocskondiázás között még mindig mindig tudja értékelni Zilahyt, a nagy művészt.

Jól esik nekünk, hogy, ime, alkalomunk nyílik róla mint művészeiről és nem mint igazgatóról beszélni. Különben a tegnapi előadás miatt Zilahyt, mint igazgatót, nem érheti szégyen; lehet, hogy ezt főképp annak kell tulajdonítanunk, hogy a szintársulatunk kétesebb és a finomabb izléshez illeszkedni nem tudó elemei ez alkalommal nem vettek részt az előadásban, hála Bernsteinnak, a ki nagyon kevés alakot szerepeltet az «Ostrom»-ban.

Bernsteinnak az «Ostrom»-a különben mindenestre méltó az érdeklődésünkre, már csak írja miatt is. Az «Ostrom»-ban nincs semmi új — külsőleg; de jellemeinek a mélysége hatással van minden emberismerőre és gondolkodóra.

Ugy látszik, hogy Bernstein, a nagy hatásvadász, aki olyan jól tudott a «Tolvaj»-ban, a «Baccarat»-ban és «Sámson»-ban a modern idegekre építeni, — jobban elmélyed magába. Gondolkodni kezd és kezdi az embert tanulmányozni. Sietve hozzátesszük, hogy ez nem áll jól neki. Sokkal felületesebb Bernstein, sem hogy maradandó hatást érjen el az ilyen komolyabb iránú drámaival. Ime, a végezet! A modern raffinement megcsalja magát; akárcsak a komikus, aki titokban tragikus sikerekre vágyik. Mert csak pillanatig tudta eddig lekötöni a publikumot, hát mélyebb hatást szeretne ezután a lelkekre gyakorolni. Bernsteinnak ez nehezen megy. Meg kell állapítanunk, hogy ő modern nagyság lehetett volna az «idegdrámák» gyártása terén. De megtért. Komoly utra lépett, nagy művészi ambíciók szolgálatába állott — hát el fog bukni. Eleinte megnézi a közönség mélyebb hatásra számító darabjait — nevéért, de sokszor bajos becsapni a publikumot. A publikum pedig, amely a Bernstein-féle idegdrámákért megy a színházba, az «Ostrom» előadásával csalódvat ér haza.

Mi mégis szeretjük a megváltozott Bernsteint és velünk éreztek azok, akiknek az «Ostrom» előadása művészi élvezetet szerzett. Zilahy Gyulának oroszlánrésze van ebben a gyönyörűségben. Amit Bernstein nem tudott megírni, azt kiolvasta Zilahy a sorok közül. Meglepődve állottunk meg az ő csodás művészeté előtt. Zilahynak lehet sok rossz tulajdonsága, elismerhetjük mindet a rovására — de van a lelkeben valami: és ez az, amit művészetnek nevezünk, ami csodálatos dicsfénygel vonja be hibáit is. A rosszakarat, együgyűség természetesen képtelen ezt meglátni — az ilyenek csak azt látják meg a Zilahy játékán, hogy «nem tudja jól a szerepét.» Meg lehet elvégre ezt bocsátani. A napot megugató kutatótól csak nem követelhetjük meg, hogy megértse a napnak csodálatos, mindeneket megújító, életet adó erejét?

Ilyen nap a Zilahy Gyula művészeté is. Zilahy Gyula művészetének a méltatása nem szorul a mi erőltetett tollunkra, de köszönjük neki hálás szívvel azt a művészi gyönyörűséget, melytől megrakott színházi estét, amelyet mindannyiszor szerez nekünk amikor csak fellép. Ilyen est volt a tegnapi is.

Az előadás többi szereplői: Kassay, Bérczy, Halassy Mariska és Vajda

Ilonka derekas munkát végeztek. Kassay művészetében újabb és tökéletesebb vonásokat véltünk találni: igazi ur és igazi politikus volt minden ízében. Egy-egy nagy jelenete után nyíltszini tapsot is kapott. Különösen finom analízissel és mély lélektanival tudással dolgozott a második felvonás nagy jelenetében, amikor leleplezik áskálódásait. Kedves Garancier volt Léva Farkas Pál; ellenben Szászhalmy naivsága és ijesztő gyengesége semmiképpen sem illett be az előadás keretébe.

Kritikus.

SZINHÁZI HIREK.

Ostrom. Bernstein világhírű színműve nálunk is rendkívüli sikert aratott. Szombaton harmadszor kerül színre C) bérletben. Az előadás iránt szokatlan érdeklődés mutatkozik közönségünk körében.

Tengerész Kató, mely a Népeperának állandó műsor-operettje, eddig 46-szor került színre, vasárnap kerül bemutatásra bérletszűnetben. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A jelmezes főpróbát holnap délelőtt tartják meg. Rendkívül hatásos díszlet lesz a II. felvonásbeli hadihajó fedélzete, mely Gyöngyössy V. művészi ecsetjét dicséri.

Argyil és Tündér Ilona vasárnap délután mérsékelt helyárakkal kerül színre. Ez előadásban a társulat teljes személyzete vesz részt.

Lila dominó a címe annak az operettnek, melyet az igazgatóság előadásra megszerzett. Az operett a népeperában rendkívül sikerrel került színre. Az operett szövegét Gatti és Fenbach írták, a zenéjét pedig Cuvillier. Az igazgatóság még karácsony előtt hozza színre az operettet.

HIREK.

Javuló értékek.

A börze árfolyam lapja az utóbbi napokban barátságosabb képet mutat. A legalacsonyabb árfolyamok az adott viszonyok között eléggé erőteljesen javultak és ez a javulás bizonyos állandósággal biztat.

Az előző derutoknál az volt a kétségbejítő, hogy minden kisebb-nagyobb emelkedést szinte nyomon követett egy, még az előzőnél is nagyobb visszaesés. A hanyatlás szinte vég nélkülinek látszott és a legoptimistább bizakodásnak is kedvéts zegte. Az utóbbi napok javulásában azonban az a biztató, hogy bár nem is jelentékenyek, de legalább tartósak. Ez a jelenség olyan érzést kelt, mint mikor az ember ingoványból végre bár süppedékes, de azért szilárdabb talajra jutott és már nem féltől, hogy elsüllyed.

Nagy örömmel látjuk ezt a fordulatot. Igazán szükség volna rá, hogy az árfolyamok örült tanca ne tegye meg súlyosabbá a különben is komoly gazdasági helyzetet. A múltak bűneijért már elég volt a vezeklés. Az erővel felhajtott árfolyamok már olyan nyóvra szeltek le, hogy további hanyatlásuk sem a politikai, sem a gazdasági viszonyok szerint nem volna megokolt.

A hausse spekulációból kikergettek minden kezét, mely nem volt elég erős megállani a viharban. Vagyonok pusztultak el, egzisztenciák mentek tönkre. Arról természetesen szó sem lehet, hogy a mai alacsony kurzusok mellett ismét spekulációra csábítsanak hivatalban és gyenge elemeket. A tőzsdétől inkább távol kell tartani a spekuláló közönséget. Most igazán nincs itt az ideje, hogy szerepet adjunk a fantáziának és légvárakat építsünk spekulációs pozíciókból. A legnagyobb józanságra és önmérséklésre van szükség ezekben a kritikus időkben.

De viszont meg kell szünnie a tőzsdén a rémlátásnak és a lelkiismeretlen cinizmus uralmának. — Csak a régi civilizálatlan babonés korban hittek az emberek a világ összeomlásában.

A világ nem dőlt össze és örült beszéd azt mondani, hogy az árfolyamok hanyatlásának nincs határa. Igaz, hogy minden érték és minden árfolyam relatív valami, de a megítélésnél vannak olyan fix pontok, amelyek nem csálnak. Ha káros a csapongó fantázia, még sokkal ostobább a rémlátás lefelé.

— **Uj ügyvédek.** A debreczeni ügyvédi kamara dr. Fenyves Ignác és Unger Gusztáv ügyvédek Debrecen székhellyel az ügyvédek névjegyzékébe fölvette.

— **Halálozások.** A mai nap délelőtt jén a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Györfy Gáborné sz. Selepi Erzsébet ref. 51 éves, Molnár Istvánné sz. Géder Zsuzsanna ref. 63 éves.

— **Szerencsétlenül járt fűtő.** Könnyen végzetessé válható baleset ért ma délelőtt egy máv. mozdonyfűtőt, amint kötelessége teljesítése közben a mozdony elején foglalatzkodott. — Az eset részletei a következők: Zuchori János 26 éves máv. fűtő a mozdony elejére akart akasztani egy odatartozó láncot. A mozdonyvezető nem vette észre a mozdony alján tartózkodó fűtőt s elindította a gépet. A vágányon közelben egy vagon állott s mivel a fűtő nem ugorhatott le a mozdonyról élete veszélyeztetése nélkül, a gép odaszorította a vagonhoz, minek következtében a szerencsétlen fűtő jobbkezén a bőr több helyen kiharadt és csonttörést szenvedett. A mentők a kórházba szállították. A vasút részéről a vizsgálat megindult, hogy a mozdonyvezetőt mennyiben terheli a felelősség.

— **Az állat-ember.** Felháborító és mélységes undort keltő esetről teit ma jelentést a püspökladányi csendőrség a debreczeni kir. ügyészségnek. Egy minden jóérzéséből kivételközt 67 éves öreg ember, névszerint Somogyi Albert brutális merényletet követett el szomszédjának, Czecze Jánosnak 3 éves kis leányán s ha észre nem veszik bűnös tettét, talán a kis leány életébe került volna bűnös merénylete. A brutális ember ellen az ügyészség az eljárást megindította.

— **A községi fűztelepek.** Ott, ahol a kosárfonó háziipart űzi a földmívelő nép, feltétlenül szükséges, hogy maga termelje a szükséges nyers anyagot, a fűzesszót. A földmívelésügyi kormány szívesen támogatja a községi fűztelepek létesítését, mert minden katasztrális hold betelepítendő területre 100 koronát ad a telepítés költségeire és ingyen adja a szükséges nemes fűzdugványokat.

— **Az állításköteles ifjak jelenikéze.** A véderőtörvény-utasítás I. füzet 25. §-a alapján felhívja a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya az 1913. évben már sor alá kerülő 1892., 1891., 1890. évben bármely községben született, valamint a magasabb korosztályokhoz tartozó azon állításköteleseket, akik állítási kötelezettségüknek még éppen nem, vagy nem véglegesen tettek eleget, hogy a folyó év november havában — személyazonosságukat igazoló okmányokkal (keresztlevél, leckeönyv, munkakönyv vagy eselédkönyv illetőségi bizonyítvány stb.) — a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (városháza, emelet, 19. sz. szoba) annyival inkább jelentkezzenek, mivel a nyomozáskor feltalálandó és az előirt jelentkezést elmulasztottak — hadszökevényeknek fogynak tekintetni s a törvény teljes szigorával büntetettek. Felhívja emellett a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya a szülőket, keresztszülőket, háztulajdonosokat, lakásadókat, és szolgálatadó gazdákat, hogy ha a fentebb említett években született fiaik, keresztfiaik, lakóik — vagy alkalmazottaik vannak, azokat az azonnali jelentkezésre figyelmeztessék, illetve módot és alkalmat nyújtsanak nekik arra, hogy jelentkezési kötelezettségüknek eleget tehesse.

— **Adózók figyelmébe.** Az 1912. évi föld és házadó utáni általános jövedelmi pótdadó, valamint az 1912. évi II-ik hadmentességi díj kivetési lajstromok elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a értelmében f. év november hó 15-ik napjától november hó 22-ik napjáig a városi adóhivatalban nyolc napi közszemlére ki lesznek téve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítettük, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthetik meg és ha a kivétel jelen a tápos kifogásuk volna: felszólásajukat a városi adóügyosztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételétől távol.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Böszörményről jelenti tudósítónk: Hajdu Gábor 76 éves, ottani lakos tegnap hajnalban felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Tetének oka ismeretlen.

— **A legfiatalabb török katona.** A drinápolyi török hadseregben szolgál egy kis katona, aki még csak tizenégyéves, de éppen úgy teljesít mindenféle katonai szolgálatot, mint a többiek. Ennek a fiúnak különös története van. Azelőtt Konstantinápolyban lakott, ahol az egész garnizon ismerte a «kis Ibrahim»-ot. A kis Ibrahim egész életét a kaszárnyában töltötte. Hogy jutott a kaszárnyába, azt az alábbi történet elmondja: Tizenégy évvel ezelőtt egy katona a lakópöngyében egy kitett gyermeket taált. A félig megdermedt gyermeket bevitte az őrszobába, ahol ez altisztek elhatározták, hogy fel fogják nevelni. Azóta a kis legény a kaszárnyában lakott és tíz éves korától kezdve rendes katonai szolgálatot végez. Minden katonai gyakorlatban résztvevett és a vezénylő tisztek sohasem voltak ellene, hogy a kis gyerek a felnőtt katonákkal együtt gyakorlatozzék. Különösen a lövésben produkált bámulatos dolgokat, de a többi katonai szolgálatot is kifogás nélkül végezte. A háboru kitörésekor az első között volt, aki a harcmezőre ment és rendkívül fészített a százaótól kapott uniformisban. Miután kifűző iovas, a hadseregben felderítő szolgálatot végez.

— **Gondok és bajok** Annyi gond a szívünkben, annyi izgalom az idegeinkben, hogy szinte észre sem veszünk már — amikor az élet még egy újabb nyomorusággal kedveskedik.

Egyik oldalán sem talál az ember pihenést, nyugalmat. Ha jobbra fekszünk fejtőri derakunkat, a megállíthatatlan drágaság. Ha balra fekszünk nem hagy nyugodni a pénztelen világ ezerféle baja. Ha hanyat fekszünk, az új adótörvény töri be a fejünket. És ha arca bukunk a minden oldalról ráforduló támadó harcban, akkor bőrünket a — házbőr szaggatja föl és a vérünket issza az uzsora. Ha pedig este kimegyünk az utcára, belezuhanunk a vízvezeteki «örök-árok»-ba. (Azért örök, mert ha betömi, az egyik árkot, akkor már ássák az utat.)

Nincs a népek semmeről sem pihenése, sem nyugalma. Mindenünnen a szjpolyázás vágja bele a karmait az — életünkbe — Milyen csoda, hogy mindezt kibírja egy ember és nem esik össze az utcán sikoltó jajgatással:

— Nem bírom tovább!

Nem látunk senkit sem összeesni az élet rettentően megnehezedett súlya alatt. Nem. Mert aki összeroppan, azt evjszik az elmebeteg kriptájába, vagy ki a temetőbe. A többiek mind talpon állnak, ha görnyedten is és szembe néznek a végtelen nyomorusággal, ha könnyezve is. Alnak, állnak rendületlenül a sors könyörtelen csapásai alatt, amíg össze nem esnek.

Véres harc Csataldzsánál.

Megindultak a béketárgyalások.

A csataldzsai vonalon folyik a harc sőt egy még meg nem erősített híradás szerint a bolgárok már át is törték a török haderőt.

Az utjokban így már nem állana semmi és Konstantinápoly rövid pár óra alatt megismerkedne a gyors fegyverekkel. De megindultak a béketárgyalások is. A porta, miután a hatalmak akciója nem vezetett eredményre, maga fordult az ellenfele, hez, elsősorban is a legerősebbhez, Bulgáriához. Békét akarnak és hirszerint a béketárgyalások már meg is kezdődtek. A végső pillanatot fölismerte a porta. Ha igaz a csataldzsai vereség híre, úgy ez hamarabb is bekövetkezett, mint ezt Konstantinápolyban remélnék. Most már gyorsan föl kell adnia mindent a portának, ha a legkatasztrálisabb eseményeket el akarja kerülni. Most tehát erős a remény arra, hogy a háboru hamarosan véget ér. A portának többé nincs mire várnia, csak veszteni valója van még.

Remény a barátságos megegyezésre.

Pétervárról jelentik: A tegnapi miniszteri tanácskozás megállapította, hogy a nagy hatalmak mind megegyeznek abban a kívánságukban, hogy a mostani balkáni válság ne szolgálatson okot további bonyodalmakra.

A szerb kikötő-kérdés nem alkalmas arra, hogy a békét veszedelmes fenyegetéssel fenyegetse, annyival kevésbé, mert Ausztria és Magyarország előzenyisége a barátságos megegyezést valójánívé teszi. Egyetlen nagyhatalom sem hajlandó alárendet kérdéseket miatt fegyverhez nyulni.

Szerbia a prizrendi követünk ellen.

Bécsből jelentik: A szerb követ tegnap a szerb kormány utasítására

megjelent az itteni külügyi hivatalban és panaszt tett Prohaszka prizrendi osztrák és magyar konzul ellen, aki kavaszajval és a konzulátus személyzetével az osztrák és magyar konzulátus épületének tetejéről a bevonuló szerb csapatokra löteket

A követ a külügyi hivataltól azt követelte, hogy ezt a konzult hívja vissza. Wickenburg osztályfőnök, aki a távollevő Berchtold gróf helyett fogadta a követet, éles hangon azt felelte neki, hogy a bevádolt konzul ellen tett irtózatot vádakt szigoruan meg fogja vizsgáltatni, de már most kell, hogy figyelmeztesse s ha a vád alaptalannak bizonyulna, akkor a — szerb követet személyesen fogja felelősségre vonni.

E nyilatkozat után Wickenburg gróf megszakított minden további tárgyalást.

Nagy török vereség.

Párisból jelentik: Ma délelőtt idevaló lapok azt a jelentést kapták, hogy a török sereg Csataldzsánál iszonyu vereséget szenvedett, a bolgárok égették a török sereg harcvonalját és most szabad az utjuk Konstantinápoly felé.

Megkezdődtek a béketárgyalások

Szofjából jelentik: Illeetékes helyről származó közlések szerint a porta tegnap a bolgár kormánynak közvetlen békejavaslatot terjesztett elő. A minisztertanács a békejavaslatról még nem hozott döntést.

A Havas-ügynökség jelenti Konstantinápolyból: Miután Törökország megállapította, hogy a hatalmaknak mediációra vonatkozó tárgyalása eredménytelen maradt, elhatározta, hogy egyenesen a hadviselőkhöz fordul.

Konstantinápolyból jelentik: Hír szerint bolgár delegátusok érkeztek ide a békejavaslatok megkezdése végett. A nagyhatalmaknál lévő török nagykövetek azt a tanácsot kapták,

hogy a porta szövetséges bajkánj eljáramokkal közvetlenül tárgyaljon. Előkező körökben azt hiszik, hogy Törökország közvetlen tárgyalással örök időkre ki fogja magát vonni Európa gyámsága alól.

A hatalmak és a béketárgyalások.

Konstanzán át jelentik Konstantinápolyból: A miniszteri tanács határozata, amelynek alapján Bulgáriának fegyverszünetet ajánl föl, nem lepte meg a beavatott köröket.

Ezekben a körökben tudják, hogy nemcsak a háboru szeren-sés megfordulására nincs semmi kilátás, hanem magára az országra nézve is a legnagyobb veszedelmet rejti magában. — A török hadseregben rettenetsen pusztít a kolera.

apontként számtalan katona esik eldózatul és ehhez járul még az is, — hogy a hadsereg főhíborodása a legszükségesebb eleség és betegápolás teljes hiánya miatt oly fokot ért el, hogy lázadástól kell félni. Így körülmények között a kormány fegyverszünet kérésével talán még elháríthatja az iszonyatos katasztrófát, amelynek beláthatatlan következményei lehetnének.

Az «Ikdám» értesítése szerint a francia nagykövét a porta közvetítő kérésére azt fejtette, hogy tudassa e jobb föltételeit, erre a porta kijelentette, hogy előbb neki kellene tudnia a szövetséges államok föltételeit. A párisi török nagykövét meggyőzőt arról, hogy a nagyhatalmak egyenlensége miatt a közvetítés — redménytelen maradna.

A postaügyi miniszter Párisba utazott. Utazásának a békekötvetítés dolgában nagy fontosságot tulajdonítanak.

Rémület Konstantinápolyban.

Konstantinápolyból jelentik: Az új-török bizottság tagjait a kormány szigorúan ellenőriztetett. Hír szerint Abdul Hamidot Beglerbégből ismeretlen helyre vitték. Az udvar is előkészületeket tesz a Brusszába való átköltözésre, ahol a követségek is le fognak telepedni. Stambulban az a hír van elterjedve, hogy a lakosság előkészületeket tesz a város felgyújtására és hogy a Zsófia-mecsetet aláaknázták — hogy az általános zürzavarban fölrobbantsa.

Konstantinápolyból jelentik: Zavar-gás eetében Perát, az európai városrészt egészen el fogják zárni. A galatai városrészt megoltalmazását a francia tengerészkatonák vállalták el, az angol tengerészkatonák Perától a Takszim városrészig, német tengerészkatonák a Takszim városrésztől a Dojna-Bagcseig, orosz és osztrák és magyar tengerészkatonák a Boszposzal párhuzamosan haladó utcákat egészen a hidőkéig vették oltalmukba. A hadihajók csak a saját legénységüket szállították partra, csak az orosz hajók küldtek a városba kétszázötven gyalogos katonát. Ezek egész napon át megtekintik a város nevezetességeit, de este 5 órakor hajójukon kell lenniök.

Konstantinápolyból jelentik: A város képe változatlanul nyugodt. Gyilkolástól és fosztogatástól csak akkor kell félni, ha Csataldza elesik és a város katonai kormányzata képtelen lenne a Konstantinápoly fele visszaözönlő fanatizált katonákat a város kapuj előtt föltartóztatni. — Ebben az esetben leirhatatlan anarkia lenne a városban, de a tömegel-nem-csak a keresztényeket és az európaiakat, hanem még sokkal inkább a kormányt és a palotát fenyegetik veszedelemmel.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

Mozgósít a Monarchia.

Budapestről jelentik: A 3, 5, 7, 15. és 16. hadtestek részletes mozgósítása órák kérdése.

Háborus hangok.

Bécsből jelentik: A Monarchia és Szerbia közötti konfliktus békés elintézése nagyon is optimisztikus fel-fogás. Szerbia makacsnak látszik és Oroszország támogatója. Németország állásfoglalásáról mindeddig semmi pozitívum sincs. A háboru eshetősége nagyon is közel van hozzánk. — Minden Oroszországon és Németországon fordul meg, melyeknek állás-foglalása minden percben várható.

Bolgár győzelem!

Szófiából jelentik: A bolgárok átlörték a csatlódszai védővonalat és így szabad előtűk az ut Konstantinápolyba.

Béketárgyalások

Szófiából jelentik: A török békekötvetek megkezdték a porta nevében a tárgyalást a fegyverszünet és a béke dolgában.

Hártl Lujzát elítélték.

Munkácsról jelentik: Ma délelőtt folyt le az itteni járásbíróság előtt a Hártl Lujza ügye. A járásbíróság a nagy Lujzát becsületsértés vétségében mondotta ki bűnösnek és 300 korona fő- és 50 korona mellékbüntetésre ítélte.

Horvátországban minden csendes.

Zágrábból jelentik: Cuvaj kijelentette, hogy Horvátországban csend és nyugalom uralkodik. Azok a tendenciózus híresztelések, amelyek ennek az ellentétét hirdetik, hazugságok.

Vázsonyi contra Helta.

Budapestről jelentik: Kinos incidens támadt a főváros pénzügyi bizottságának mai ülésén. Vázsonyi s Helta: között támadt az affér, akik a legnagyobb vehemenciával mentek egymásnak. Tettelegességre azonban nem került a dolog.

Miklós cár Konstantinápolyért

Pétervárról jelentik: Miklós orosz cár kijelentette, hogy a bolgárokat nem engedi bevonulni Konstantinápolyba. Ha ezt a bolgárok mégis megkísérelnék, az orosz fegyverekkel fogják magukat szemben találni.

Kamatláb emelés.

Bécsből jelentik: Az osztrák-magyar bank igazgató-tanácsa mai ülésén a kamatlábat 6 százalékra emelte fel, a lombard kamatlábat pedig 6 és fél százalékra.

Betörés Deéssynél.

Budapestről jelentik: Éjszaka betörték a Deésy Zoltán Rákóczy-ut 36. sz. lakásába. Az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a betörők a kormány 9 milliós lopására vonatkozó aktrékat akarták szemelni, de céljuk nem sikerült.

A Nobel díj

Párisból jelentik: A Nobel-díj irodalmi nyertese Hauptman Gerhardt, a nagy német író, a «Takácsok» világhírű szerzője.

A jogász soirée.

Rendkívül fényes és magas színvonalon álló estélyt rendeztek tegnap este a «Royal» szálló dísztermében a debreczeni pezsgő véru, mulatni vágyó, derék jogászok.

Az embernek szinte dagadt a melle a büszkeségtől, hogy nem veszett még ki teljesen a régi jogászvirtus és ebben a mai közönyös, blazirt világban: is tudnak még lelkesedni, tudnak még mulatni vidám jókedvvel, pajzánsággal a debreczeni jogászok, az úgynevezett «aranyfűjűség».

Hiszen hagyományos a régi magyar jogászok mesészerű, várme-gyékre szóló, híres mulatságai. S úgy látszik, nem tűnt még le teljesen ezeknek a magyaros zamatu, régi híres jogász-mulatságoknak a tündöklő, lélekgöngyörkötető csilaga... Hiszen: «Nem ütök a jogászt agyon...»

Már este 8 órakor előkelő, distingvált közönség töltötte meg zsuffolással a Royal szálló dísztermét.

Debreczen város notabilitásai közül ott láttuk Domahidy Elemér főispánt, Paczák tábornok, helyőrségi parancsnokot, Lestyán Adorján udvari tanácsost, Nagy Pál ezredest, Tomcsányi Arpád őrnagyot, dr. Jászai Viktor egyetemi tanárt, dr. Gorove Lajost, dr. Mitrovics Gyulát, továbbá Végh Iózsefet és dr. Ozory István rendőrkapitányt.

A műsört Kiss Béla zenekarának nyitánya vezette be. Utána Fráter Sándornak, a jogászok szimpatikus elnökének szellemes ötletektől szípor-kázó megnyitó beszéde következett.

Óriási tapsvihár zúgott fel, mikor Kulin Jenka, egy rendkívül szép, enriválónan gyönyörű, debreczeni urilány lépett a szinpadra és bájos közvetlenséggel Farkas Imre és Alba Nevis néhány költeményét adta elő a közönség tomboló elismerése mellett. Magas művészi színvonalon állt volt Perczel Eta urleány gyönyörű énekszám. Mintha nem is egy műkedvelő, hanem hivatásos operaénekesnő állt volna a közönség előtt. Gaetano Braga «La Serenata»-ját adta elő. Zúgó tapsorkán volt a jutalma és még egy magyar dalt is énekelt ráadásul.

Nagy műélvezetet szerzett a közönségnek Kovácsy Miklós joghallgató kiforrott művészetével. Rostand «Sasfűk»-jának a wágrám jelenetét játszotta. Utána Tóth Gyula és Végh József joghallgatók egy humoros dialógot adtak elő. Különösen kitűnt Tóth Gyula ügyessége.

Végül Kiss Béla zenekarának magyar népdalegyvelege zárta be a kitűnő műsört.

A műsor után tánc következett és vidám jókedvvel, a boldogságtól, — no, meg a sok táncától — kipírulva a késő hajnali órákig ropta a táncot az aranyfűjűség a gyönyörű, tündöklő toillettekben pompázó, bájos debreczeni urlányokkal, meg a pajzánabb kedvű szép asszonyokkal... Mert: «Nem ütök a jogászt agyon...» J. J.

A megjelent hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Kulin Imréné, öz. Balogh Gézáné, dr. Nagy Zsigmondné, dr. Irinyi Istvánné, Paczák tábornokné, Márton Imréné, Perczel Dénesné, Veczár Kálmáné, Komlóssy Dezsőné, Szabó Kálmáné, Szabó Józsefné, Uhlarik Béláné, Fráter Józsefné, Domahidy Elemérné, dr. Gorove Lajosné, Veress Gyuláné, Dicsőffy Józsefné, öz. Balogh Sándorné, Demetrovics Pálné, Czeglédy Mihélyné, öz. Madarász Imréné.

Urleányok: Kulin Iczuka, Kulin Zsóka, Balogh Gizike, Nagy Pannyi, Irinyi Ily, Márton Annuska, Tamássy Rózsika, Perczel Etuka, Uhlarik Luci, Szabó Katinka, Szalay Gizi, Szalay Márta, Ozory Annuska, Komlóssy Margit, Dicsőffy Gyuszi, Dicsőffy Marie, Balogh Ily, Glósz Böske, Demetrovics Duczi, Barkóczy Magda, Madarász Alice, Bodnár Anna (Nagyvárad), Pap Adél, Karászy Mancsi, Jambor nővérek.

Tarka krónika.

Feltűnt, hogy egy debreceni kereskedő felesége, aki júliusban kötelességszerűen fürdőre ment, még mindig nem tért vissza.

A minap valaki megkérdezte a kereskedőt:

— Mondja, kedves barátom, hol a felesége?

— A feleségem? — ismételte derűlten a bankár. — Képzelve, a szegényke három hónapig nyaralt és most egy szanatóriumban kipihen a fáradalmait...

Rákosi Jenőt, aki most ülte meg hetvenedik születésnapját, az ország minden részéből elhalmazták hódolat-teljes szerencsekívánatokkal, Különösen az Otthon írók- és hírlapírók körében vettek körül meleg ovációkka! Rákosi Jenőt, a magyar ujságírás vezérét, aki tudvalevően az Otthon elnöke is.

Amikor a szeretetteljes ünnepség véget ért, Rákosi Jenőt melegen gratulálták tisztelői és az üdvözlők között Mártonffy Márton országgyűlési képviselő is odalépett az Otthon ünnepeit ősz elnökéhez és komoran így szólt:

— Nagyon csodálkozom, méltóságos ura mezen a meglepő változáson.

— Milyen változásról beszél? — kérdezte Rákosi Jenő.

— Eddig én mindig bámúltam méltóságod nagy egyéniségében a szerénységet is, most pedig egyszerre hetvenkedik.

Két fiatal író beszélgetett a kávéházban Egyszerre azt mondja az egyik:

— Tudod, milyen címen szeretnék ezer koronához jutni?

— Milyen címen?

— Piac-utca 32. I. emelet 8.

IRODALOM.

Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adózása.

— Az Egyenes Adók Lexikona II. kötete. —

Mikor e műnek a házadóról szóló első kötete megjelent, részletesen méltattuk azt az egészséges gondolatot, ami ennek a munkának a tárgyalási rendszerében jelenik meg. — Összefoglaló, nagy művekben, adótörvényeinket elméletileg is tárgyaló rendszeres munkákban nincs hiány, de szükségét éreztük olyan megbízható kézikönyvnek, melyben nehézség nélkül tudjunk választ kapni felvetődő gyakorlati kérdéseinkre. A gyakorlat emberének arra nincs ideje, hogy rendszereket elméleti alapokon tanulmányozzon. Megbecsülhetetlen jó szolgálatot tesz az olyan könyv, amilyen most dr. Huszár Pál pénzügyi tanácsos, közigazgatási tanfolyami előadó és dr. Kneppó Sándor

pénzügyminiszteri s.-titkár szerkesztésében megjelent. Lexikonszerű összeállításban vezérszavak alatt adja az új adóreform egész anyagát: törvényt, végrehajtási utasítást, magyarázatot egyaránt s oly könnyű kezelhetőségben, hogy bármely kérdésre nyomban megtalálható biztos választ ad. Az első kötet a házadóról szól s akkor jelent meg, mikor ez a törvény életbe lépett. A most megjelent második kötet anyaga a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója. Felöleli mindazt, ami ezzel kapcsolatos. Kiterjeszkedik tehát nemcsak a vállalati kereseti adóról szóló 1909. VIII. törvénycikkre s az ezt kiegészítő 1912. évi novelláris törvényre, nemkülönben a végrehajtási utasításra, hanem felöleli a társulat jövedelmi adójára, a jutalékosok általános kereseti adójára s a tisztviselők és alkalmazottak jövedelemadójára vonatkozó anyagot is. És ami fő: mindig gyakorlati, sohasem nehézkes. Az egyes címek-

nél mindig utal az összefüggő többi címre, úgy hogy valóságban kézen fogva vezet végig azon a labirintuson, amit az új adótörvények nekünk, adózóknak jelentenek.

Adót mindannyian fizetünk s elemi érdekünk, hogy tisztában legyünk az adófizetés körül megillető jogainkkal s kötelességeinkkel. A jogok ismerete megtakarítást jelent, a kötelességek ismerete súlyos pénzbírságoktól mentesíthet. Ez a könyv mintának és gyakorlati eseteknek bemutatásával is illusztrálja, hogy mire kell tekintettel lennünk az új adózási rendben. A különböző javadalmazásu, különböző családi és vagyoni viszonyok között élő intézeti tisztviselők jövedelemadójának megállapítását részletesen feldolgozott példákban mutatja be. Kritikailag boncolgatva tárgyalja egy pénzügyi mérlegét az adózás szempontjából s ezen a példán elvezetve s mindenütt a törvényre és rendeletre utalással mutatja meg, mit kell leszámítani, mit

kell hozzászámítani a megadóztatás szempontjából a mérlegszerűen kimutatott tiszta nyereséghez.

Pénzügyintézetek, pénzügyintézeti tisztviselők s alkalmazottak, pénzügyintézeti jogtanácsosok számára e kötet nélkülözhetetlen utmutató. Maga az a lexikon pedig, mely négy kötetre van tervezve, minden adózó számára — és ki nem az? — hasznos vezérfonal.

A most megjelent kötet ára vászonkötésben 4 K, fűzve 3 K. Kiadta Wellisch Béla könyvkiadóvállalata Szentgotthárdon. Grill Károly könyvkiadóvállalatának bizománya Budapest.

A szerkesztésért felelős Voith György

— **Ügyes, megbízható fiatalember üzletszerzésre magas jutalékkal azonnal felvétetik.**

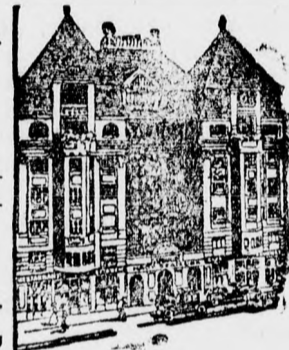
Grand HOTEL ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Lifték, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és férőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok. Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szíves pártfogást kér Pallai Miksa, igazgató tulajdonos.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatásúak a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOULULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziasszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szert.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító, bedörzsöléshez közsavény, esz és a megkülönböztetésnél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásart és ápolására egy gyermeknek, mint felnöttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utólevél mellett teljesítenek. A raktárakban tesék hárszozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kéri.

ÓH JAJ!

Megfójt ez az átkosult köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Próbadoboz 50 fill. Doboza 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Réval-u. 12.

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferencz, Harsányi Lajos, Kóczian Dezső, Kováts L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Sáhgy Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszerárakban, Jóna és Jóna Központi drugériákban.

Ó csász. és Apost. kir. Felsőségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény **200.000** korona

A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zolamtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirat- és vasuti hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatk ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

NYILT-TÉR Serravalló's

Vasas Rina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengékedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Szármalenszor bevált

hágyhomoknál és hólyag-burjánál, máh a hágyonvát megkötő szer.

Hajhullást,

zsiros és sötét haját,

szépségüket legbiztosabban megszüntethetjük, ha rendszeresen, legalább is hetente 1-2-szer megmoszuk a haját a fejtőrt.

fekete fej jegyű ibolya-sampunnal

fekete fej jegyű kátrány-sampunnal.

A haj korompentes lesz, a haj tömött és fényes, a ritka haj tömöttnek látszik!

Az a siker, amelyet a mindenütt ismert és kedvelt fekete fej jegyű kátrány-sampun napról-napra elér, abból is megállapítható, hogy egész körletes értékű utánezatot hoztak forgalomba, a mi miatt vásárlásnál különös gondossággal kell figyelni a mellékelt vedőjegyre. — Fekete fej jegyű kátrány-sampun enyhe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utánezatok gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális gondozása helyett kihullását idézik elő.

A sampun a fekete fejjel eredeti csomagocs kákbán 30 fillérért kapható minden gyógyszerárban, drogériában, illatszert- és szappanüzletben és fodrászoknál is. Ahol nincs meg az eredeti preparátum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Faisztl Ferenc, Budapest, VI. Mozsár-utca 12. a honnan közölni fogják a legközelebbi elárúsító címét vagy 2:40 K előzetes bekioldése ellenében bérmentesen küldenek 8 csomagocskát. Utánvétellel való kioldásnál 35 fillérrel több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H., Berlin N. 37.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése
Wessolgyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gözmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.
Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

Hygienikus újdonságok

és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

„Patime“ I. és II. minőség, Ára tucatonként 6 és 8 K.
„Semiramis“ I. és II. min. Ára tucatonként 10 és 12 K.
Ezen új és modern technika szerint készült óvszerkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Kaphatók kizárólag az alatti cégnél.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY“ Uj!
a legmodernebb és legkényelmesebb női óvszerkülönlegesség. — Ára 15 korona.
Szétküldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

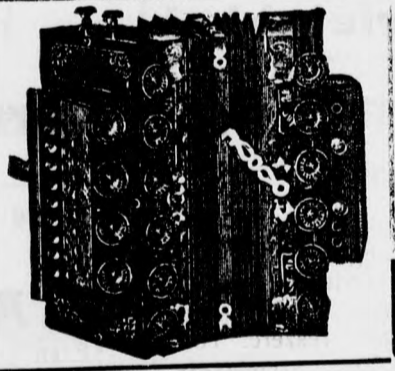
KELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummi árak gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapított 1878. Telefon 13-78.

! Kiténő hangszerek! legolcsóbb árak mellett és kifogástalan kivitelben

Minden harmonikához egy díjtalan önmegtanulási iskola van csatolva.

Nr. 112 1/2 Iskolahegedű 1/4 nagy, lángozott, polirozott padlóval K 580. — Nr. 113 1/2 Iskolahegedű 1/4 nagy, szépen lángozott, polirozott padlóval, jobb minőség K 650. — Nr. 115 1/2 Iskolahegedű 1/4 nagy, berakott, szépen lángozott padlóval, igen kedvelt fajta K 760. — Iskolahegedű ébenfagarnitúrával, hangban és kivitelben kiténő K 840, 9—, 10-80. — Nr. 212 1/2 Zenekarhegedű ébenfagarnitúrával K 1680 Vonó K —90, 1-10, 150, 2—2:20 és feljebb.

Jó harmónikák:
Nr. 300 3/4, 10 billentyű, 2 regiszter, 28 hang, nagyság 24x12 cm. K 5 —
— Nr. 654 3/4, 8 billentyű, 1 regiszter, 24 hang, nagyság 28x14 cm, K 540. — Nr. 305 3/4 10 billentyű, 2 regiszter, 50 hang, nagyság 26x14 cm. K 640. — Nr. 663 3/4 10 billentyű, 2 regiszter, 50 hang, nagyság 31x15 cm. K 8 —. — Nr. 688 1/2 10 billentyű, 2 regiszter, 50 hang, nagyság 28x16 cm. — K 950.
Jobb harmónikák:
K 11 —, 12 —, 14 —, 1650, 19 —, 21 — és feljebb.

Nagy választék zenehangszerekben főkatalógusomban. — Nincs riziko, kicserélés megengedve, vagy pénz vissza Szétküldés utánvétellel vagy előrefizetés mellett. Az elismert versenyképes világcég:

Hanns Konrad

cs. és kir. udv. szállító hangszerárú szétküldési áruházából
BRÜX, Nr. 2136. (Csehország). — Gazdagon illusztrált árjegyzék, amely 4000 ábrát tartalmaz, kérésre ingyen és bérmentve kaphatja meg mindenki

Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett!
Nincs kockázat! Kicserélés megengedve, vagy a pénz! vissza

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi görccsér-harisnyák, egyenestartók, testegyenszeti gépek, műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégégnél

Alapított 1856. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szereshetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét ki-
Telefon 856. vanatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

(elsőrendű áru) európai és amerikai alma gyökerekes vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztralterítő, szővel és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy újkőr, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Kályha-tálcák tüzszerzőmök, szenesvedrek legjobb kivitelben olcsón Tóth Józsefnél a Margit-fürdővel szemben. Telefon: 773.

OLCSÓ és jó órák, ékszer legolcsóbban szerzhetők be Gasparik Ádám órák és ékszerésznél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközöltenek.

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

Aki szőlőjét újra akarja telepíteni,

Aki szőlőoltványt akar rendelni.

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől:

Transylvania Szőlőtelepítő vállalat

Maros-Vásárhely, Dr. Gece Dániel-utca 39. szám.

Ideggyenge férfiak!

Az elgyengült erő azonnali visszaszerzésére legmegbízhatóbbak az **evanon-tabletták,**

melyeknek káros következményük nincs. Próbadoz K. 4.40 1/2 doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi **Polgár Gyula** gyógyszerész Pozsony, II. Frigyes téherceg-ut 20

A főtéren üzlethelyiség

azonnal kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

Amerikai Parti Aruház Gutmann Testvérek

Hatvan-utca 20.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Egy vidéki banknál elzálogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árat alábbi olcsó áron ajánlom a n. é. vevő közönségnek, Finom zefir férfi ingek K 2.50-től
Finom fehér " " " 2.— "
Férfi gallérok " " " —.18 "
" sapkák " " " —.50 "
Fiu és leány szalmakalapok, —.30 "
Finom női batist és zefir blousok " " " 2.— "
Finom női selyem blousok " " " 3.— "
Férfi nadrágtartók " " " —.50 "
Kész pongyvlák minden kivitelben " " " 4.30 "
2 méter szerb vászon " " " —.22 "

Selyem sálak minden elfogadható árért.

Tisztelettel Löwenheim Albert.

köszönbányái Budapest, V., Béla-utca 6. szám.

Elsőrendű porosz darab-, kocka- és diószén szoba- és konyhafűtésre. **Ostraz-dombrau**, darab-, kocka-, dió- és aknazsén gép- és kazánfűtési célokra.

Ostrau mosott finom és durvaszerű kovácszsén.

Drenkovi s én ipari célokra, saját gőzöszűnkkel szállítva.

Ostrau-dombraui pirszen öntöde és szivógáz célokra.

Ostrai kőszén brikett 3 kilogrammos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez, minden vasut és hajóállomásra szállítva.

Elsőrendű porosz „Király”-bányai 1, 3 és 6 kilogrammos **brikott**, kályhafűtésre kiválóan alkalmas.

.: HIDVÉGER ANTAL .: Foglalkozik az összes bank és váltóüzlete Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. TELEFON 416. szám. **bankügyletekkel**

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

Legolcsóbb és legjobb hatású **Hashajtó**

NEUSTEIN FÜLÖP CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenn szer mentes minden kéros alkatról, a legjobb sikerrel használják a altest bántalmánál, könnyű székletet szerezni egy veresztítő gyógyszer sem alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzése, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tükres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bementve.

Óvás! Utánzóttól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett coamagjainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerész, Sz.- Lipóthoz Wien, Plankengasse 6. Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hév vizű gyógyfűtő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelm. iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, kiósn hőlgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg- szénsavas- és willamc: vízfürdők. — A fürdők kiténő eredménye hasznátnak főleg csuzosbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelési jutányos árak. — Gyógy- és zenedii ninos. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

Ludóser János

női, pipere csipke és rövidáru üzlete

(Városház épület)

Szalag, csipke, keztü, ritikul, arcfátyol harisnya és

párisi ujdonságokban.

Orvosi hőlgyek legkedvencebb szépfűtőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőst az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legjobb tudományos buváratok alapján készült aroréme és mert hirneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító. A Margit-crémet a bőr amonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az úde, telt, bársonysima s rózsásfehár lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szop-lók, máffeltok és mindennemű kitéások. A Földes-féle Margit-oréme nemcsak szépfűti az areot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Odó, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drög, Mihailovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond H.-Böszörményben Eszsey Ödör gyógyszerészekben.